

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Wykaz skrótów	7
Rozdział 1. Historia i tradycja prawa rzymskiego	9
1.1. Tablice synoptyczne (Tomasz Giaro)	9
1.2. Łacińskie maksymy prawnicze (Wojciech Dajczak)	15
Rozdział 2. Kształtowanie i ochrona praw prywatnych	37
2.1. Kształtowanie praw prywatnych – czynności prawne (Tomasz Giaro)	37
2.1.1. Czynności abstrakcyjne	37
2.1.2. Motyw a warunek i polecenie	39
2.1.3. Wykładnia czynności prawnych	40
2.1.4. Wady czynności prawnych	43
2.1.5. Konwalidacja i konwersja	47
2.1.6. Zastępstwo przy czynnościach prawnych	50
2.2. Ochrona praw prywatnych (Franciszek Longchamps de Bérier)	55
2.2.1. Ochrona praw prywatnych – schemat	55
2.2.2. Trzy formy procesu rzymskiego	55
2.2.3. Rodzaje powództw procesu legisakcyjnego	56
2.2.4. Proces formularny: typy skarg i przykłady formuł	57
2.2.4.1. Formuły w kwestiach prejudycjalnych	57
2.2.4.2. Skargi cywilne	58
2.2.4.3. Skargi pretorskie	63
Rozdział 3. Osoby i rodzina	67
3.1. Prawo osobowe (Tomasz Giaro)	67
3.1.1. Zdolność prawna osób fizycznych	67
3.1.2. Zdolność do czynności prawnych	72
3.1.3. Czynność prawna kulejąca	73
3.1.4. Zdolność do nabycia posiadania	74
3.1.5. Osoby prawne korporacyjne	75
3.1.6. Osoby prawne fundacyjne	76
3.2. Rodzina (Franciszek Longchamps de Bérier)	77
3.2.1. Władza ojcowska	77
3.2.2. Małżeństwo	79
3.2.2.1. Posag	79
3.2.2.2. Skutki majątkowe małżeństwa	81
3.2.3. Piecza prawna: opieka i kuratela	84
3.2.3.1. Opieka a kuratela	84
3.2.3.2. Typy kurateli	84
Rozdział 4. Spadki (Franciszek Longchamps de Bérier)	85
4.1. Główne zasady prawa spadkowego	85
4.2. Treść testamentu	85
4.2.1. Ustanowienie dziedzica	85
4.2.2. Substytucja pospolita	90
4.2.3. Substytucja pupilarna	94
4.2.4. Wydziedziczenie	98
4.2.5. Legaty	100
4.2.6. Fideikomis	108
4.2.7. Kodycyle	110
4.2.8. Klauzula kodycylarna	111
4.2.9. Wyzwolenia	112
4.2.10. Przykłady rozrządzeń:	114

Rozdział 5. Posiadanie i prawa rzeczowe (Tomasz Giara)

5.1. Posiadanie	115
5.1.1. Nabycie i utrata posiadania	115
5.1.2. Ochrona posiadania	123
5.2. Własność	126
5.2.1. Pochodne nabycie własności	126
5.2.2. Zasiedzenie	131
5.2.3. Pierwotne nabycie własności	136
5.2.4. Ochrona własności	139
5.3. Prawa na rzeczy cudzej	145
5.3.1. Służebności gruntowe	145
5.3.2. Służebności osobiste	151
5.3.3. Emfiteuza i superficies	155
5.3.4. Zastaw	157

Rozdział 6. Zobowiązania (Wojciech Dajczak)

6.1. Pojęcie zobowiązania	163
6.2. Źródła, historyczny rozwój i systematyka zobowiązań	164
6.2.1. Źródła zobowiązań	164
6.2.2. Zobowiązania ex contractu	165
6.2.3. Nominalizm kontraktowy	166
6.3. Konkurencja skarg in personam	168
6.4. Poszerzanie zakresu ochrony prawnej (actio utilis)	170
6.5. Ekonomiczna racjonalność jako czynnik rozwoju prawa zobowiązań	172
6.5.1. Ułatwianie obrotu dobrami majątkowymi	172
6.5.1.1. Umorzenie zobowiązania i przekaz	172
6.5.1.2. Przelew wierzytelności	173
6.5.1.3. „Realny” charakter kontraktu pożyczki	175
6.5.1.4. Ogólne warunki umów	176
6.5.1.5. Świadczenie na rzecz osoby trzeciej	177
6.5.1.6. Sprzedaż rzeczy nieistniejącej w chwili zawarcia kontraktu	178
6.5.2. Poszukiwanie rozsądnego ekonomicznie rozkładu ryzyka kontrahentów	179
6.5.2.1. W poszukiwaniu równowagi pomiędzy ryzykami i korzyściami stron kontraktu	179
6.5.2.1. Uchwycenie i określenie stref ryzyka stron kontraktu	181
6.6. Zasada sprawiedliwości jako czynnik rozwoju prawa zobowiązań	184
6.6.1. Wina jako przesłanka odpowiedzialności odszkodowawczej	184
6.6.1.1. Budowanie wzorców staranności kontrahenta	184
6.6.1.2. Precyzowanie pojęcia winy akwiliańskiej	186
6.6.2. Zasady ustalania odszkodowania	189
6.6.3. Rozszerzanie odpowiedzialności poza granice winy	191
6.6.4. Likwidacja przypadków bezpodstawnego wzbogacenia	194
6.6.5. Stosowność a zakres swobody interpretacji	197